

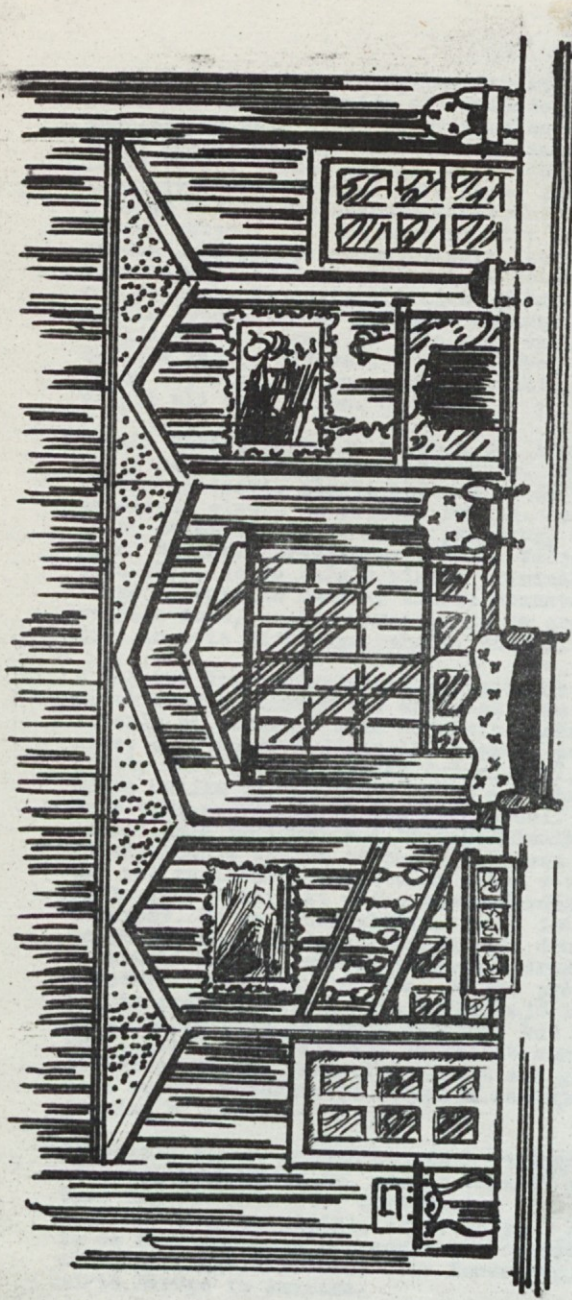
PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

AGATHA

CHRISTIE

MISNICA

MISNICA PG. *Stuplj*

V detektivskih romanih Agathe Christie navadno ne prevladuje dinamična zunanja akcija ali atmosfera tiste skrivnosti, ki je značilna za dela klasične kriminalne literature in ki jim daje pečat nekega širšega simboličnega smisla. Njeni romani niso faktografske podobe običajnih hudodelstev, marveč psihološko - intuitivne analize zločinov, ki si jih avtorica izmišlja sama. S takim reševanjem najbolj zapletenih primerov si je pridobila sloves ustanoviteljice nove smeri v kriminalni literaturi. V zgodbah, ki jih je skonstruirala, zamolči vse, kar bi lahko zmerilo na morilčevo identičnost. V potrdilo tega si oglejmo zanimiv dogodek. Ko so igrali njeno Mišolovko v Londonu, se je nek kritik spozabil, ko je hotel dokazati, da je morilec vzet iz življenja. Ogorčenje je bilo tako veliko, da je več desetisoč bralcev začelo deževati v uredništvo. Zmerjali so kritika, da je on nepošten, ne pa Agatha Christie. Igra je ostala na odru še pet ali šest sezon.

Agatha Christie, ki je po rodu pol Angležinja pol Američanka, se je rodila 1890. leta v Tonquayu. Pisateljevati je začela že v rani mladosti, zlasti aktivna pa je postala v času, ko je študirala glasbo in petje v Parizu. Že njena prva književna dela so pokazala, da je dober psiholog, vendar pri običajstvu dolgo ni dosegala pravega priznanja. Večje uspehe je žela šele po letu 1925, ko je začela pisati kriminalke, v katere je vnesla mnogo talenta in znanja, zlasti poznavanje sveta. V ekspedicijah svojega moža, znanega arheologa, je prepotovala vso Evropo, Ameriko in dele Bližnjega vshoda. Zdaj živi v Angliji.

V več kot štiridesetletnem ustvarjanju je napisala na desetine detektivskih romanov ter špijonskih in avanturističnih zgodb, v katerih ni pokazala samo sijajnih zmožnosti za logične kombinacije, okretnosti v dialogih, globoko poznavanje človeške duševnosti, marveč tudi izreden čut za stil, jezik in duhovitost. Njena velika fantazija je našla nešteto možnosti za oblikovanje še v tako neznatnem motivu ali zgodbi. Pri tem je vedno uspešno uporabljala priljubljeni trik kriminalk - prikrievanje zločinca in odvratanje bralca od pravega krivca na napačne sledi. Za to ima več različnih receptov in metod v svoji ustvarjalni zakladnici. Toda tisti, ki vedno znova navduši in presenetijo, je nadvse preprost. Ko se zgodi zločin, se na istem mestu in ob istem času ne znajde samo ubijalec, ampak tudi drugi ljudje, ne zato, ker bi hoteli moriti, marveč iz raznih drugih vzrokov, ki nimajo ničesar opraviti z zločinom. Tu gre predvsem za njihove skrivnosti iz preteklosti, ki jih prikrijevajo in pleteničijo v laži. Tajiijo, da so bili na kraju zločina, ker bi morali razkriti skrivnost. Zato nimajo alibi in vsi so sumljivi. V tem je velika mikavnost Agathe Christie. Bralca ali gledalca zna prisiliti, da z napeto pozornostjo spremlja dejanje, dokler zastavljeni problem ni rešen.

Iz bogate zbirke njenih uspešnih stvaritev, ki so postale best-sellerji po vsem svetu, moramo omeniti od proznih del predvsem Umor Rogerja Achroya, Skrivnostno stileško afero, Omizje trinajstih, Hišo na sipini, Igrivega psa, Abecedni vozni red, Karte za mizo (delo je prevedeno v slovenščino), od iger pa komercialni komad Mišolovka (The Mousetrap), ki gre uspešno po vseh odrih Evrope in Amerike.

V detektivskih storijah Agathe Christie je zločin samo povod za nekakšno turobno, psihično utrujejoče raziskovanje vseh okoliščin, ki bremenijo junake, ujete v past spretno prepletenih naključij in slučajnosti. To so v bistvu tudi osnovne značilnosti kriminalne drame Mišcolovka. Tudi ta mora raziskati vprašanje, kdo je morilec.

Osem oseb, pet moških in tri ženske, se po naključju znajdejo v nekem zatohlem penzionu nedaleč od Londona. Sneg jih je odcepil od ostalega sveta. Nekdo izmed njih je ubil neko žensko in se zaklel, da bo zadavil še dve. Vsi znaki kažejo, da sta ti dve ženski v prenočišču. Kdo je morilec? Kaj namerava? Katero so njegove naslednje žrtve? To so vprašanja, ki se prepletajo skozi dve dejanji in s katerimi nas avtorica popolnoma zaposli. Matematični diagram, ki ga sestavljajo spretno izmišljene kombinacije, izhaja iz predpostavke, da se prikrije prava sled in da so osumljeni nedolžni, tako da je težko odkriti spretno postavljene pasti. Res je sicer, da vsi elementi kriminalnega rebusa nimajo vedno svoje polne psihološke motivacije in dosledne logične upravičenosti, vendarle v času dogajanja nimamo nikoli občutka, da je zgodba skonstruirana. Dejanje se na takih mestih prehitro odvija, da bi mogli razmišljati. Potek napetega zasliševanja nas preveč potegne s seboj. Šele ko se morilec razkrije in obnovimo dejanje s tega aspekta, se nam ne zdijo popolnoma naravni posamezni postopki nekaterih oseb. Morilec je tisti, ki zbuja najmanj pozornosti, človek, ki v imenu Scotland Yarda vodi navidezno preiskavo. Na koncu skoraj ne moremo verjeti tega. A prepozno. Lahko se samo smejemo Agathini prebrisanosti in se posmehnemo sebi, ker si preje nismo prišli na to potegavščino. Zavedamo se, da nas je prijetno zabavala. Končno, to je bil njen glavni namen. Uspela je.

gko

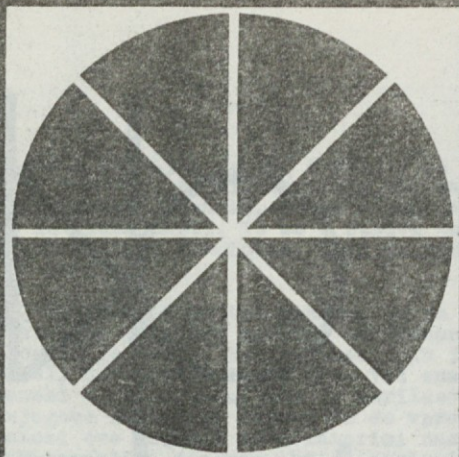

Gorenjska kreditna
banka Kranj

V A R Č U J

TEKSTILNA INDUSTRIJA
TEKSTILINDUS
KRANJ

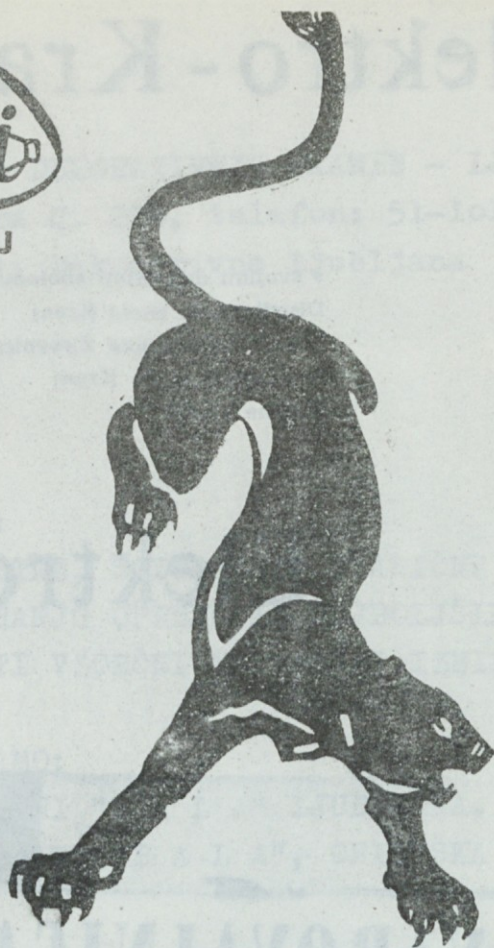
Proizvaja:

**Razne vrste
bombažnih,
staničnih in sin-
ettičnih, tiskanih
in pestrotkanih
tkanin**

Telefon: 22-481

KRANJ

INDUSTRIJA BOMBAŽNIH IZDELKOV

ibi K R A N J

Največje in specializirano podjetje za izdelavo žakard
tkanin nudi potrošnikom v bogati izbiri dekorativne tka-
nine za posteljna pregrinjala, prte, zavese in pa gradl za
žimnice. Zahtevajte izdelke IBI Kranj.

Elektro - Kranj

s svojimi delovnimi enotami:

Distributivna enota Kranj

Distributivna enota Zirovnica

Proizvodna enota Kranj

Skupne službe

Elektro - Kranj

ZAVAROVALNICA

KRANJ

nudi delovnim ljudem vsestransko zaščito

TOVARNA DEKORATIVNIH TKANIN - LJUBLJANA
Celovška C. 280, telefon: 51-101, 51-866,
Brzovaj: Dekorativne Ljubljana

NUDIMO:

KVALITETNE, SODOBNE IN KLASIČNE TKANINE
ZA NOTRANJO OPREMO IZ NAJBOLJŠIH SUROVIN
V BOGATI VZORČNI IN BARVNI IZBIRI

PRODAJAMO:

V TRGOVINI "B A L A" LJUBLJANA, TITOVA 3
IN TRGOVINI "B A L A", CELOVŠKA 61

VSE INFORMACIJE VAM NUDI KOMERCIALNI OD-
DELEK TOVARNE DEKORATIVNIH TKANIN
L J U B L J A N A, CELOVŠKA CESTA 280,
TELEFON 51-101

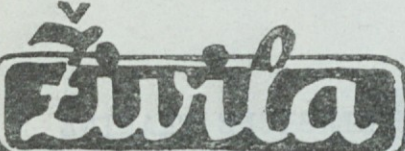
SLAŠČIČARNA - KAVARNA

REŠERNOVA 18 CANKARJEVA 1

KRANJ

VELETRGOVINA

Posebno priporoča kvalitetno kavo iz lastne pražarne.

 Žvita KRANJ

KOMUNALNI SERVIS K.RANJ.

opravlja komunalna dela in storitve ter izdeluje in dobavlja cementne izdelke raznih vrst in dimenzij, betonske in žlindrjine votlake, dobavlja in prevažata gramoz, pesek in betonsko mešanico.

Polaga parket in tlake iz plastičnih mas, opravlja prvovrstna mizarska in tesarska dela

Opravlja prevoze vseh vrst materiala in blaga.

VELETRGOVSKO PODJETJE KRANJ

se vrste tekstila, trikotaže, tekstilne in usnjene konfekcije, usnjene alanterije, izdelke domače in umetne obrti, okrasne predmete, splošne, bižuterijo, ure, preproge in drugo blago

SGP PROJEKT

KRANJ

vrši vse vrste gradenj in projektiranje

PROJEKTIVNO PODJETJE

V KRANJU

KRANJ, BESTA JLA 6/1 P. O. B. 20 TELEFON KRANJ 21-144

OBIŠČITE POSLOVALNICE TRGOVSKEGA
PODJETJA

Elita

Trgovsko podjetje Elita Kranj vam nudi vse vrste
tekstilnega blaga in konfekcije, galanterijsko-
drogerijsko blago, ure, igrače in otroške vozičke

GOSTINSKO
IN TRGOVSKO
PODJETJE

RESTAVRACIJE:

PARK KRANJ

TEL. 21-791

KOLODVOR

TEL. 21-522

HOTELI:

EVROPA KRANJ

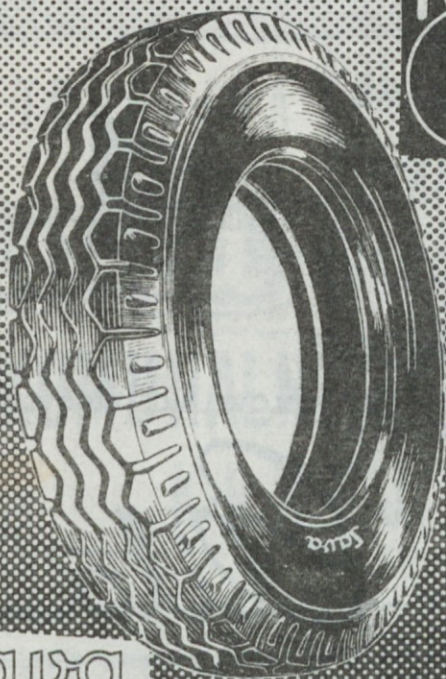
TEL. 21-123

GRAD HRIB PREDDVOR

TEL. 74-111

CENTRAL

KRANJ

Sava

torarna gumijecih izdelkov - Kranj

IZDELUJE AUTO-VELO PNEVMATIKO, CEVI,
TRANSPORTNE TRAKOVE, KLINASTO JERMENJE,
TEHNIČNE PREDMETE, GUMIRANA PLATNA,
LEPILA I.T.D.

AGATHA CHRISTIE

M I Š N I C A

KRIMINALNA ZGODBA V 2 DEJANJIH

DELO PREVEDLA	BREDA PUGLJEVA
REŽIJA	ing.arh. MOLKA VIKTOR k.g.
SCENA	SAŠA KUMP
GLASBA	MARJAN VODOPIVEC
KOSTIMI	ALENKA BARTLOVA
LUČ	CVETO SEVER

I G R A J O

MOLLI RALSTON	MIČA UDIRJEVA
GILES RALSTON	FRANCI JUVAN
CHRISTOPHER WREN	JOŽE TROBEC
GOSPA BOYLE	MILA VALENČIČEVA
MAJOR METCALF	TONE DOLINAR
GOSPODIČNA CASEWELL	IRENA ŠILINGOVA
GOSPOD PARAVICINI	TONE HOTKO
DETEKTIV NAREDNIK TROTTER	VLADO URŠIČ

DEJANJE SE DOGAJA V MALEM HOTELU

ČAS: DANAŠNJI

N A Š P R I S P E V E K

Delež Prešernovega gledališča pri letošnjih proslavah slovenskega kulturnega praznika, je bil nad vse časten. Kar dvojje prireditev je prispevalo v tednu, posvečenem pesnikovemu spominu.

Na sam slovesni dan, 8. februarja zvečer je bil izveden žalni recital "PESNIK IN ČLOVEK". Za spremembo od prejšnjih let smo se to pot skušali približati Prešernu skozi prizmo pripovedi o njem in iz pisem, ki jih je sam pisal. Tako smo poslušali pričevanja pesnikove nečakinje Marjane Gromove, spomine hčerke Ernestine ter pripovedi Prešernovih znank Ivane Wohlmuthove in Mince Miklavičeve. Prelepo je bilo doživeti, ko je mlad Vrban, torej pesnikov pravi rojak, prečital ono znamenito pismo študenta Prešerna z Duneja "LUBI STARŠI". Seveda je Vrban bral pismo v narečju, ki se govori še danes v Prešernovi dragi vasi domači... Literarno zanimiva so bila tudi učinkovito prebrana pisma, ki jih je Prešeren pisal Čelakovskemu, Čopu, Kastelou in drugim.

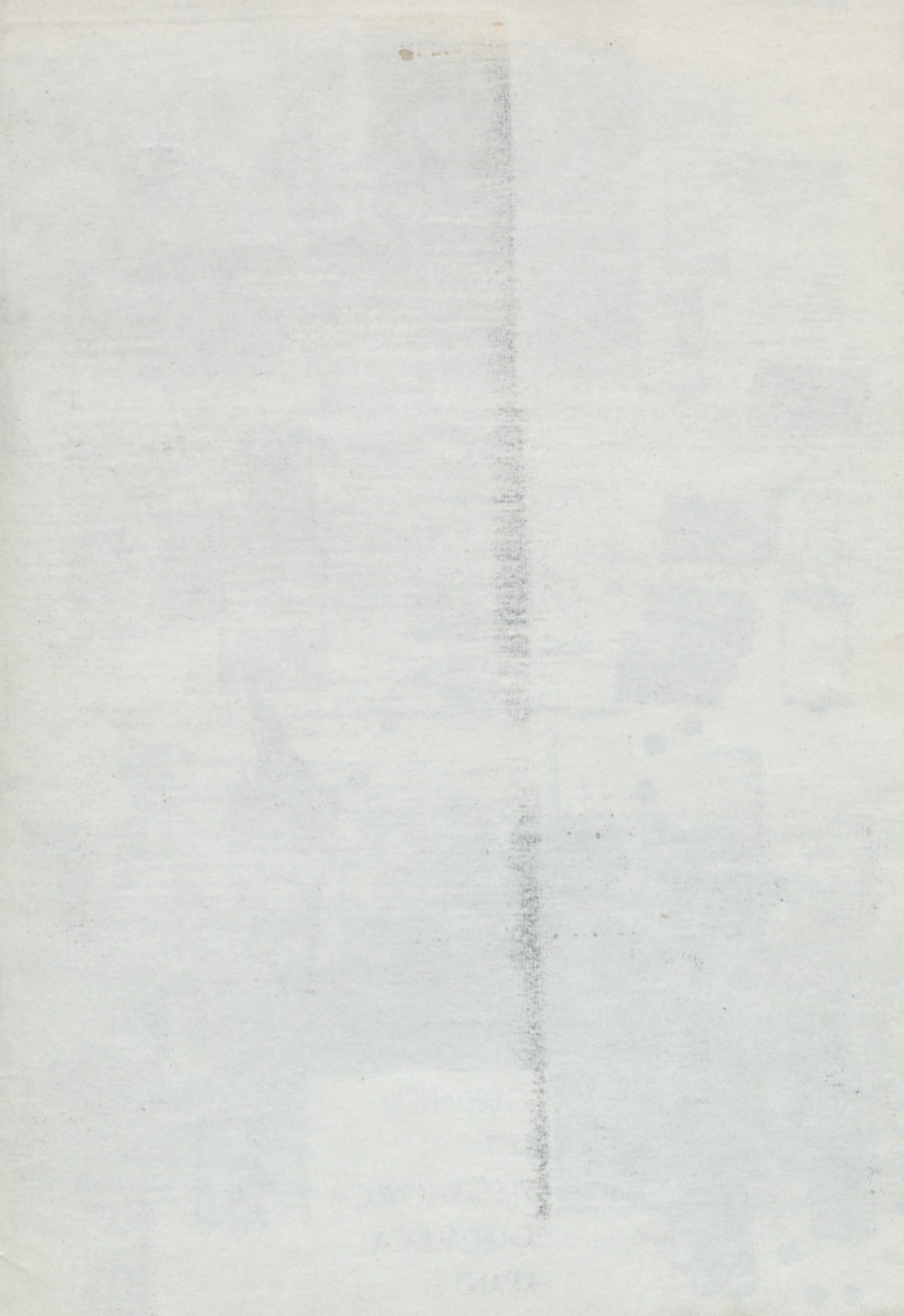
Večer sta požlahnila pevca Zlata in Dragiša Ognjanovič, ki sta zapela več samospevov na Prešernova besedila. Recital je izzvenel v otočnih sporočilih o pesnikovi bolezni, smrti.

Presenetljivo zbrano občinstvo je v prenapolnjeni dvorani tiho sledilo dognanemu izvajanju na odru. Bil je res lep večer.

Druga prireditev Prešernovega praznika je bila izvedena v okviru URE PRAVLJIC, naslednjo nedeljo, 12. februarja t.l. Naslov prireditve je bil "TAKO MLADINA PESNIKA SLAVI"!

Poleg lepo pripravljenih recitacij Prešernovih pesmi, po pionirjih, je dala prireditvi dragoceno tehtnost pisateljica dr. Kristina Brenkova, ki je pripovedovala o pesnikovih mladih dneh in njegovem šolanju na Kopanju in v Ribnici.

Kakor vsako leto so tudi to pot otroci tekmovali, kdo zna lepše povedati katero Prešernovih. Videli smo, da se mladina rada nauči Prešernovih besedil, pa če tudi so včasih nekoliko težja. Najboljši recitatorji so dobili v priznanje in spomin okvirjeno Prešernovo sliko, po velikosti in barvah natanko kopijo znane Goldensteinove podobe, ki jo sedaj hranimo v Kranju.

8

57/1966/1967

GLEDA LIŠKI
LIST
PREŠERNOVEGA
GLEDA LIŠČA
KRANJ